

VERENIGINGSPROFESSIONALS
VERSTERKEN

BSAE Essentials

(v.11/2020)

Inhoud:

- 1 | Lidmaatschapsformules en -voordelen
- 2 | Collectieve ambitie van BSAE
- 3 | Verenigingswerk is mensenwerk
- 4 | Actieplan BSAE 2021 – Plan V
- 5 | Ons aanbod van opleidingen en ledenevents
- 6 | Charter van de Verenigingsprofessional
- 7 | Inspiratie (artikels)

Contactgegevens:

Josefien D'Haene, Community Manager - josefien@bsae.be - 09 233 48 66

Marc Mestdagh, Gedelegeerd bestuurder – marc@bsae.be

BSAE vzw - Kerkstraat 108 - 9050 Gentbrugge - info@bsae.be

IBAN: BE 44 7370 3886 8145 - BIC: KREDBEBB - BTW BE 0524 725 062 - RPR Gent

BSAE werkt aan de professionele ontwikkeling van professionals actief in ledenorganisaties. Dat leidt tot sterke verenigingsprofessionals die op hun beurt bijdragen tot een sterkere ledenorganisatie. Van professionals in een vereniging naar verenigingsprofessionals.

1 | Lidmaatschapsformules en opleidingspakketten

Individueel lidmaatschap	Team-/organisatielidmaatschap
Op naam (niet overdraagbaar)	Niet op naam – intern verwisselbaar met collega's (wel bij aanvang namen doorgeven)
Toegang tot de BSAE Community: maandelijkse newsletter, emailalerts, forum, content... + actieve inbreng*	Toegang tot de BSAE Community: maandelijkse, newsletter, emailalerts, forum, content... + actieve inbreng*
Gratis basisopleiding ProudtoBePro – module 1 Gratis 'Samenspel'-sessies Gratis toegang tot Jaarevent&Awards	Gratis basisopleiding ProudtoBePro - module 1 Gratis 'Samenspel'-sessies Gratis toegang tot Jaarevent&Awards Eén ticket per gratis activiteit
Ledenprijs voor alle andere opleidingen/events	Ledenprijs voor alle andere opleidingen/events
10% korting bij Lannoo Campus	10% korting bij Lannoo Campus
95 euro/jaar (+ 21%btw)	250 euro/jaar (+ 21%btw)

*actieve inbreng: als lid krijg je heel wat mogelijkheden om zelf actief aan de slag te gaan (bv. als auteur, spreker, host van een sessie, gids van een expeditie, bestuurder....)

Naast deze lidmaatschapsformules bieden we ook twee specifieke opleidingspakketten aan:

Proud to be Pro: basisopleiding van 12u – kostprijs*: 300 euro voor leden (395 euro voor niet-leden, incl. voordelen van een individueel lidmaatschap). Meer info op www.bsae.be/ptbp

CAP12 opleidingspakket van 12u – kostprijs*: 600 euro voor leden (695 euro voor niet-leden, incl. voordelen van een individueel lidmaatschap) – opleidingen naar keuze te kiezen uit BSAE aanbod van basismodules, workshops en masterclasses. Meer info op www.bsae.be/cap12

(*exclusief 21% btw)

2 | De collectieve ambitie van BSAE

“Verenigingsprofessionals Versterken”

BSAE zet zich in voor de professionalisering, ontwikkeling en erkenning van de maatschappelijke waarde van de rol van de verenigingsprofessional binnen ledenorganisaties: zoals beroepsverenigingen, sectororganisaties, federaties, bewegingen, humanitaire en charitatieve, socio-culturele, sport en vrije-tijdsorganisaties). Concreet doen we dat door de betrokken professionals sterker te maken. Het gaat hier om directeurs, verenigingsmanagers, coördinatoren, stafmedewerkers en andere professionals actief in ledenverenigingen. Daarnaast hebben we ook aandacht voor bestuurders, vooral als die ‘uitvoerende’ taken op zich nemen binnen de ledenorganisatie.

Goed opgeleide, dynamische en inspirerende verenigingsprofessionals spelen een belangrijke rol binnen hun organisatie. Op de eerste plaats als uitvoerende professionals verantwoordelijk voor de dagelijkse werking van de organisatie (‘management’), maar ook in hun relatie tot de beleidsbepalende organen zoals de Algemene Vergadering en het Bestuursorgaan (‘governance’). Meer dan voorheen kunnen zij vanuit hun professionalisme een daadwerkelijke stempel drukken op de realisatie van de missie en doelstellingen van hun organisatie. Los van hun specifieke expertise nemen zij een belangrijke rol op als verbindingsprofessional waardoor leden en de stakeholders onderling en met mekaar verbonden worden om samen het verschil te maken.

Verenigingsprofessionals zorgen er immers voor dat hun organisaties niet enkel de dingen goed doen maar ook de goede dingen doen. De impact gaat veel verder dan het faciliteren van wat de leden van de organisaties aanbelangt, zij het economisch, sociaal, cultureel of humanitair. De intermediaire rol van organisaties zorgt niet enkel voor ondersteuning maar ook voor innovatieve ontwikkelingen binnen de domeinen waarbinnen de organisaties en de verenigingsprofessionals actief zijn. En sterke verenigingsprofessionals dragen daar in belangrijke mate toe bij.

3 | Verenigingswerk is mensenwerk

Het is de collectieve ambitie van BSAE om de verenigingsprofessional te versterken. We stellen vast dat heel wat professionals die actief zijn in een ledenorganisatie daar niet noodzakelijk een apart of bijzonder gevoel bij hebben in de zin dat die ledenorganisatie een andere dynamiek zou hebben dan bijvoorbeeld een bedrijfsomgeving of een overheidscontext. Nochtans zien we net wel een grote toegevoegde waarde bij die professionals die zich meer gaan verbinden met de dynamiek van een ledenorganisatie, zowel voor henzelf door de grotere voldoening van de job, maar ook voor de organisatie. Een communicatiemedewerker kan perfect professioneel zijn werk doen zonder zich al te veel in te laten met het grotere verhaal, maar als die klik er wel is, zien we een andere professional openbloeien. Dat is wat wij willen bekomen: van een professional in een vereniging tot een verenigingsprofessional komen.

Maar wat is dan die specifieke dynamiek van de ledenorganisatie?

Ledenorganisaties kenmerken zich door een relatief complexe biotoop. Op de eerste plaats valt het op dat er meestal in relatief kleine **teams** gewerkt wordt, met weinig 'ontdubbelde' functies. Dat legt een bijzondere druk op de manier waarop de dingen georganiseerd moeten worden. Een ander aspect is de bijzondere **relatie met het bestuur**. Meestal staan die heel dicht bij de professionals. Soms zijn bestuurders deels of geheel 'uitvoerend' bezig, en in zekere zin dus

als gelijken, maar dan toch weer niet helemaal. Bestuurders behouden natuurlijk hun rol als aanstuurders van de vereniging (bepalen van het beleid, toezicht op de uitvoering, opdrachtgever/werkgever van de professionals).

Een derde dynamiek komt vanuit **de ledenachterban** en de manier waarop ledenprofessionals met hun collectieve maar ook individuele behoeften en uitdagingen omgaan. Ondanks strategische doelstellingen en prioriteiten zien we in veel ledenorganisaties een grote noodzaak aan weerbaarheid en flexibiliteit om te kunnen inspelen op wijzigende vragen vanuit de leden.

Tot slot zien we ook een bijzondere dynamiek met allerlei **externe stakeholders**. Dat kunnen in de context van de belangenbehartiging minder bevriende mensen en organisaties zijn, maar net zo goed collegiale partners in het kader van samenwerkingen met zusterorganisaties of bedrijven (bv. sponsoring/partnership).

Hoe is die dynamiek gelinkt aan de rol van de verenigingsprofessional?

Professionals ervaren die dynamiek in alles wat ze doen, zowel op niveau van de relatie met die vele actoren, als op niveau van het proces (hoe moeten ze de dingen doen), als op niveau van de inhoud (waaraan wordt gewerkt en wat wordt als resultaat verwacht). Dit zorgt ervoor dat het belangrijk is dat de professional zowel zijn **persoonlijke ambities** als **professionele bagage** in balans kan brengen met de **collectieve ambitie** van de organisatie. Die kan op haar beurt een sterke formele kant

hebben, nl. hoe de dingen wenselijk georganiseerd worden (**de structuur**), maar ook een informele kant (**cultuur**).

Hoe speelt BSAE daar op in?

Op zich is BSAE ook een ledenorganisatie en zoeken we ook naar de gouden balans tussen de What's in it for me? versus What's in it for us?

Wat het eerste betreft willen we vooral inzetten op **opleidingen**. In de meeste gevallen gaat het niet om klassieke ex cathedra opleidingen, maar wel om interactieve sessies waarbij naast inzichten en modellen ook veel aandacht besteed wordt aan de ervaringen en uitdagingen van de

deelnemers. Bovendien wordt extra aandacht besteed aan de vertaalslag van de materie naar dat aspect van hoe gaan we dat als verenigingsprofessional invulling geven in onze organisatie. Zo gaat een opleiding over social media niet enkel over de technieken en tips& tricks, maar ook over de waarom en hoe-vraag. Wie/wat zetten we wanneer in, en hoe kan dit het geheel van de organisatiewerking versterken. Misschien is de conclusie wel dat niet de social media expert de social media doet, maar net wel alle andere collega's, terwijl de expert een meer coördinerende, faciliterende rol op zich neemt.

De specifieke formats van sommige sessies (bv. lerende netwerken of Expedities) lenen er zich ook toe om te zorgen dat professionals kunnen **'werken aan eigen werk'**, weliswaar in groep, samen met collega's die met gelijkaardige of net heel verschillende uitdagingen te kampen hebben.

Die interactie met collega's is overigens cruciaal. We faciliteren dat weliswaar in elke bijeenkomst, maar we besteden er ook extra aandacht aan in intervisies of netwerkmomenten waar de deelnemers hun cases en uitdagingen inbrengen en dus **van mekaar leren**.

Tot slot zien we ook dat intensieve trajecten, zoals de BSAE Expedities leiden tot **collaboratie en co-creatie** onder de deelnemers, waardoor dan ook nieuwe inzichten ontstaan die niet enkel voor de deelnemers belangrijk zijn, maar die mits toedoen van BSAE ook vertaald en bruikbaar gesteld worden voor alle leden of zelfs alle verenigingsprofessionals.

4 | Actieplan BSAE 2021 – Plan V

Voor 2021 hebben we het volgende actieplan uitgewerkt. 3 concrete actiepunten en ééntje waarvan we hopen dat het uitvoerbaar wordt!

1. **VERRIJKEN** | Een uitgebreid **aanbod aan opleidingen** (basispakket, workshops, masterclasses) dat alle mogelijke aspecten van de verenigingsprofessional covert. Voor het voorjaar worden er al minstens 20 sessies ingepland, voor het najaar wordt dit nog verder bekeken op basis van verwachtingen en vragen van de professionals. Tegelijk wordt het concept van Certified Association Professional verder vormgegeven.
2. **VERBINDEN** | Een warme **community van verenigingsprofessionals** waar leden mekaar kennen en van mekaar leren dankzij de combinatie van online sessies (Samenspel, Expedities waarbij 'werken aan eigen werk' centraal staat) en instrumenten zoals de nieuwe BSAE-website met ledendirectory en -forum en de periodieke digitale newsletters (Community en NewsAlert).
3. **VERDIEPEN** | Met leden en experts op een **bijzondere Expeditie 'Verenigingswerk = Mensenwerk'** gaan om nog scherper in kaart te brengen wat de rol en de daarbij horende uitdagingen zijn voor de verenigingsprofessional. Dit dient als ruggengraat voor BSAE, maar evenzeer als basis om de andere actiepunten nog beter te laten aansluiten bij de verwachtingen van de verenigingsprofessionals.

(buiten categorie) **VERENIGEN** | Zodra het weer kan de leden samenbrengen op veilige en waardevolle **fysieke meetings**, netwerkmomenten, lerende netwerken en het jaarevent (inclusief Awards).

5 | Ons aanbod van opleidingen (voor de kalender zie: www.bsae.be)

Basisopleiding Proud to be Pro: een essentiële reeks van 4 modules die, zeker voor startende professionals, een goed beeld geeft van waar de verenigingsprofessional in zijn/haar job tegenaan kijkt. Professionals die al langer actief zijn kunnen dit traject als een opfrissing beschouwen of ook selectief kiezen uit de modules. De intramodule is trouwens gratis voor alle leden en bestaat vnl. uit webinars, aangevuld met een online terugkoment. Wie de volledige opleiding (12u) volgt, wordt Certified Association Professional.

Workshops: meer hands-on sessies waarbij bepaalde skills verder verdiept en getraind worden, naast de vertaalslag naar de specifieke context van ledenorganisaties. We zoeken experts uit diverse disciplines en zorgen ervoor dat zij hun presentatie en oefeningen aanpassen aan de behoeften van verenigingsprofessionals. We proberen bij de aankondiging van de workshops scherp aan te geven voor welke doelgroep het is en welke voorkennis vereist is.

Masterclasses: inzicht en inspiratie rond specifiek topics en trends. Hierbij wordt op de eerste plaats getracht om vanuit een vogelperspectief, soms zelfs vanuit een heel andere invalshoek, te kijken naar de grote uitdagingen waarmee ledenorganisaties te kampen hebben: ledenwerving, ledenbinding, financiering, communicatie, belangenbehartiging... De externe expertise en de interactie tijdens de sessies zorgen soms voor verrassende nieuwe inzichten.

Opleidingsframework en Certified Association Professional (CAP)

Gezien er (op vandaag) geen basisopleiding tot verenigingsprofessional bestaat en we tegelijk overtuigd zijn van levenslang leren voor de verenigingsprofessionals bieden we een framework aan met verschillende lagen. Een basisopleiding, workshops en masterclasses voor wat de opleidingen voor leden en niet-leden betreft, en enkele speciale formats (zoals Samenspel en Expedities) voor leden.

Gebaseerd op gelijkaardige systemen bij andere beroepen en sectoren, vertrekken we daarbij vanuit het principe dat een permanente vorming van 12 u per jaar een minimum zou moeten zijn waartoe elke verenigingsprofessional zich verbindt. Dat kunnen uiteraard ook expertise-specifieke opleidingen zijn, die helemaal niet door BSAE aangeboden worden. Dat neemt niet weg dat we met BSAE wel een sterk basisaanbod willen bieden om makkelijk aan die 12 u te geraken. Door dit concept te vatten onder de noemer **Certified Association Professionals** willen we tegelijk ook het bewustzijn rond de bijzondere rol van de verenigingsprofessional (zeg maar de 'professionele trots') benadrukken. Om een en ander praktisch vlot te laten verlopen, bieden we ook een handige formule aan, nl. CAP12 (zie verder). Op die manier kan zo'n pakket makkelijk deel worden van het persoonlijk opleidingsplan van een professional (HR-invalshoek), eerder dan als een 'lidmaatschap' vanuit de organisatie voor één teamlid.

Verenigingsprofessionals die in een kalenderjaar minstens 12u gevolgd hebben, kunnen zich Certified Association Professional of CAP noemen en krijgen ook via de BSAE-kanalen als CAP en 'Ambassadeur' van BSAE de nodige erkenning en zichtbaarheid.

Los van het volgen van opleidingen kan je ook CAP-uren krijgen voor het schrijven van een artikel, het geven van een opleiding/webinar, het opnemen van het peterschap binnen Proud to be Pro.

BSAE Ledenevents

Het betreft hier events voor leden waarbij ervaringsuitwisseling, netwerking en co-creatie centraal staat:

- **"Samenspel"**: een tweemaandelijks online lunchsessie over een specifieke uitdaging. Deelnemen is gratis, maar je moet wel een oplossing of case meebrengen die relevant is voor de andere deelnemers.
- **Jaarevent & Awards**: dit moet de fysieke hoogdag zijn voor alle leden-verenigingsprofessionals. Naast bijzondere keynotes en breakout sessies is er gelegenheid om te netwerken en samen de successen van collega's te vieren tijdens de Awards-uitreiking.
- **Expedities**: dit zijn langerlopende trajecten waar leden mekaar rond een bepaald thema of vanuit een specifieke gemeenschappelijke achtergrond vinden om samen tot nieuwe inzichten te komen, maar tegelijk ook onderweg te 'werken aan eigen werk'.

Daarnaast kunnen er ook nog bijzondere sessies zijn zoals meetups of infosessies/webinars in samenwerking met partners of andere organisaties.

6 | BSAE Charter van de Verenigingsprofessional

1. **De VP is een professional.** Hij heeft een scherpe visie, is integer en hanteert standaarden en inzichten eigen aan de sector. Hij beschikt zowel over vakdomeinspecifieke (bv. communicatie, boekhouding, lobby) als sector kennis, en heeft ook aandacht voor de brede, multidisciplinaire basis inzake verenigingsmanagement die een verenigingsprofessional nodig heeft.
2. **De VP is zich bewust dat levenslang leren noodzakelijk is.** Hij zorgt er dan ook voor om te gepasten tijde vorming en opleiding te volgen. Hij beweegt zich flexibel in zijn job en rol en past zich makkelijk aan. De weerbaarheid en wendbaarheid die van de organisatie vereist worden, zijn hem niet vreemd.
3. **De VP zet prioritair in op het organiseren van collectieve acties** waarbij zoveel mogelijk leden bereikt kunnen worden, complementair met meer gepersonaliseerde diensten die samen de collectieve ambitie van de organisatie dienen. Hierbij staan de behoeften van de leden centraal, gedetecteerd via bottom-up werken vanuit de leden, in combinatie met helikopterzicht van de VP op de sector en relevant onderzoek.
4. **De VP gaat verder dan het samenbrengen van leden in een netwerk.** Hij werkt aan een echt community-gevoel waarbij zingeving boven een leuke ervaring en het thuishoren boven het connecteren primeert. Hij is bezig met het faciliteren van bijeenkomsten van leden, en zorgt er ook voor dat die leden het gevoel hebben 'empowered' te zijn. Hij beschikt hiervoor over de nodige 'soft skills' en emotionele intelligentie en treedt in die hoedanigheid op als een 'verbindingsprofessional'.
5. **De VP onderhoudt een uitgebalanceerde relatie met de bestuurders.** Hij houdt rekening met de bezorgdheden en uitdagingen van de bestuurders, en koppelt die ook vanuit het gedachtengoed van een 'geoliede tandem' aan de noodzaak om de organisatie georganiseerd te krijgen.
6. **De VP is niet enkel output gedreven** (m.a.w. efficiënt de dingen goed doen) **maar ook resultaatgericht en outcome gedreven** (m.a.w. effectief de goede dingen doen). Hij wil dan ook een wezenlijk verschil maken en impact hebben, beseffende dat dit noodzakelijk is om de collectieve ambitie van de leden mee te helpen realiseren. Hij beschikt hiervoor over de nodige ondernemers- en leadershipskills als maatschappelijke verantwoorde professional. De VP speelt een verbindende rol tussen zijn sector, de maatschappij en de politiek vanuit een eigentijdse kijk op democratie.
7. **De VP is een toekomstwerker.** Hij is te allen tijde alert voor gebeurtenissen en trends die een impact kunnen hebben op de leden. Hij geeft zo proactief en op een positieve en constructieve manier vorm aan de toekomst van de leden.
8. **De VP besteedt de nodige aandacht aan het reflecteren over zijn handelen en rol binnen de organisatie.** Hij houdt zich niet enkel met de alledaagse operationele zaken bezig, maar draagt actief bij tot de ontwikkeling van zowel zichzelf, de organisatie als de omgeving waarbinnen de organisatie actief is. En doet dit in relatie met collega verenigingsprofessionals.
9. **De VP vindt het bovendien belangrijk actief deel uit te maken van zijn beroepsgroep** (bv. via het lidmaatschap bij BSAE). Op de eerste plaats om bij te leren en zich te kunnen spiegelen aan collega's, maar ook om zo vanuit professionele trots en eer mee te helpen het beroep/de professie als dusdanig verder vorm te geven.
10. **De VP handelt ethisch, integer en neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid op.** Hij draagt duurzaam ondernemen en duurzaamheid hoog in het vaandel, en is tegelijk aanspreekbaar voor zijn gestelde daden.

7 | Inspiratie: enkele artikels (incl. testimonials van verenigingsprofessionals)

[Welke competenties moet elke verenigingsprofessional bezitten?](#)

Melanie Balcaen (Pharma.be) Community 22 (2018)

++++

[Leden leren het meest bij tijdens het delen van ervaringen onder elkaar](#)

Eline D'hooghe (OVED) Community 29 (2019)

+++

[Vakverenigingen, bied leden niet zomaar trainingen aan, maar leer ze omgaan met de uitdagingen van morgen](#)

(VOV-bestuurder) Community 29 (2019)

+++

[Ik zit helemaal op mijn plaats binnen een beroepsvereniging](#)

Fien De Baere (VVR) Community 30 (2020)

+++

[Het werken voor een beroepsorganisatie is bijzonder omdat de nadruk op mensen ligt, niet op cijfers](#)

Annelies De Greef (APB) Community 31 (2020)

+++

[De vertaalslag maken van de beleidsdoelstellingen en noden van huisartsen naar praktische realisaties is een boeiende uitdaging](#)

Jo Van Hoof (Domus Medica) Community 32 (2020)

+++

[Leer leden vissen in plaats van ze vis te geven \(Marc Mestdagh\)](#)

++++

[Over de verenigingsprofessional \(reflectie\) \(Marc Mestdagh\)](#)